

STOPÁROV SPRIEVODCA
VELKOU NOCOU

— ZABUDNUTÉ CESTY —
ŽURNÁL
PODCAST

ÚVOD	03
#01 PRŮVODCE VELKOU NOCÍ – ČTVRTEK	04
#02 PRŮVODCE VELKOU NOCÍ – PÁTEK	08
#03 PRŮVODCE VELKOU NOCÍ – SOBOTA	12
#04 PRŮVODCE VELKOU NOCÍ – NEDĚLE	16
#05 PRŮVODCE VELKOU NOCÍ – PONDĚLÍ	20

ZABUDNUTÉ CESTY

jsou podcasty, ve kterých José a Janči mluví o skutečně kvalitním životě. Na novo objevují klíčové způsoby života, které v dnešní společnosti zapadají prachem.

TENTO MATERIÁL

byl zpracován díky podporovatelům podcastu na Patreonu. Pokud nás chcete podpořit, [klikněte sem](#). Děkujeme!

PRŮVODCE VELKOU NOCÍ – ČTVRTEK

Děkujeme, že jste si poslechli podcast Průvodce Velkou nocí – Čtvrtek.

Zabudnuté cesty jsou podcasty, ve kterých José a Janči mluví o skutečně kvalitním životě. Na novo objevují klíčové způsoby života, které v dnešní společnosti zapadají prachem.

Ve čtvrtek si připomínáme Poslední večeři, kdy Ježíš s učedníky naposledy večeřel u jednoho stolu. Právě tady vidíme smysl a důležitost **komunity**. Jednak proto, že s nimi večeřel a trávil s nimi čas, dokonce i s Jidášem, i když věděl, že ho zradí, ale taky kvůli modlitby v Getsemene. Právě v době krize, kterou Ježíš prožíval, komunita byla pro něj opravdu důležitá.

„Když pak přišli na místo zvané Getsemane, řekl svým učedníkům: „Posadte se tu, než se pomodlím.“ Vzal s sebou Petra, Jakuba a Jana a v tom na něj začala padat hrůza a tíha. Řekl jim: „Je mi úzko až k smrti. Zůstaňte tu a bděte.“ Kousek pooděšel, padl na zem a modlil se, aby ho, je-li to možné, ta hodina minula. Tehdy řekl: „Abba, Otče, pro tebe je možné všechno. Odejmi ode mě tento kalich! Ať se však nestane má vůle, ale tvá.“ Když se pak vrátil zjistil, že spí. „Šimone, ty spíš?“ řekl Petrovi. „Nemohl jsi bdít ani hodinu? Bděte a modlete se, abyste nepodlehli pokušení. Duch je odhodlaný, ale tělo malátné.“ Znovu odešel a modlil se týmiž slovy. Když se vrátil, zjistil, že zase spí. Víčka jim ztěžkla únavou. Nevěděli, co mu na to říci. Když se pak vrátil potřetí, řekl jim: „Ještě pořád spíte a odpočíváte? Dost už! Pohledte, přišla chvíle, kdy je Syn člověka vydáván do rukou hříšníků. Vstávejte, pojďme! Můj zrádce už je blízko.“ – Marek 14:32-42 (B21)

Význam komunity můžeme taky vidět v historii a dějinách samotného svátku Veliké noci, který my už známe jako nějakou „křesťanskou“ verzi, ale tento svátek je nadstavbou na Paschu.

Pascha – starý židovský svátek, který se slaví v rodinách nebo komunitách a je odkazem a připomínkou na vysvobození židovského národu z Egypta.

Židovské rodiny ve čtvrtek večer slaví společně tento svátek, večerí spolu. Komunitním způsobem se tato připomínka a vědomost toho, co se stalo, předává dál. Není to pouze osobní zkušenost někoho, ale je to zkušenost, která se zapsala do dějin a je živá do dnešního dne izraelského národa a jeho kultury. Rodiny neslaví pouze něco, co se stalo několik tisíc let zpátky, ale je to připomínka, co se děje, nebo se stává, je to jejich aktuální historie, ne historie jejich předků. To, co Bůh udělal nebylo pouze pro jejich předky, ale taky pro ně.

Víra, kterou máme, není individuální, ale je to kolektivní zkušenost, kterou máme společně jako lidé. Soukromá víra je oxymoron. Právě v tyto dny bychom měli o to víc být na jedné lodi, byli jsme spolu zachráněni, spolu jsme dostali milost, dostali jsme stejný dar, bez rozdílů. Naším úkolem je tohle modelovat.

Chvilé komunity v novozákonním příběhu

Pro Ježíše víra nebyla soukromá, prosil své učedníky, aby šli s ním do zahrady v Getsemane. V této chvíli Ježíše prožíval krizi, prosil a modlil se, aby kdyby to šlo nějak jinak, tak by byl vděčný, protože Ježíš nechtěl zemřít. Právě v této chvíli prosí své nejbližší učedníky, aby mu pomohli, aby měli tu soudržnost spolu a proto se taky trápí, když učedníci spí a nemodlí se s ním. Ježíš potřeboval podporu a nedostal ji od svých učedníků.

Když prožíváme nějakou krizi, tak potřebujeme lidi kolem sebe, dokonce i Ježíš potřeboval. Nezanedbávejme kontakt s lidmi, izolace od lidí nám nedělá dobře. Člověk je sociální bytost, ani do rajske zahrady Bůh nestvořil člověka samotného. Ježíš jako Bůh taky potřeboval lidi kolem sebe.

Velká Noc nám zdůrazňuje důležitost komunity, víra je komunitní, vztah člověka s Bohem je taky komunitní.

PRAKTICKÁ VÝZVA

Pokud to můžeš ovlivnit, tak oslavte Velkou noc v rodinném kruhu nebo se svými přáteli, přečtěte si něco z Bible a připomeňte si, co se stalo, pomodlete se a oslavte tento den tím, co je vám blízké. Dejte alespoň chvílku tomu, abyste nějakým jiným způsobem oslavili Velkou noc.

Poznámky:

PRŮVODCE VELKOU NOCÍ – PÁTEK

Děkujeme, že jste si poslechli podcast Průvodce Velkou nocí – Pátek.

V tento den si připomínáme Ježíšovou smrt, jeho trápení, jeho mučení.

V dnešní době nemluvíme často o smrti, nevíme jak toto téma načít, jak o něm mluvit přirozeně. Máme pocit, že se to ani nehodí nebo nesluší, smrt je ale běžnou součástí našich životů a měli bychom vědět jak se k tomuto tabu tématu postavit nebo jak se k němu vyjádřit. Právě v době covidu anebo války na Ukrajině (editováno v březnu 2022) je toto téma o to aktuálnější, spousta lidí má i strach ze smrti.

My, jako křesťané, bychom se měli naučit umění lamentace.

Lamentace – projev žalu, nárek nebo dokonce stěžování si..

Spousta z nás vypustilo smrt z našich životů, nechce připustit, že se jich nějak týká. Tak stejně se snažíme i potlačit smutek, dokonce považujeme za neslušné odpovědět, že se nemáme dobře na otázku „jak se máš?“. O to víc bychom se měli učit lamentovat, prožívat žal a smutek i jako křesťané.

„Řekl jim: „Je mi úzko až k smrti. Zůstaňte tu a bděte.“ Kousek poodešel, padl na zem a modlil se, aby ho, je-li to možné, ta hodina minula. Tehdy řekl: „Abba, Otče, pro tebe je možné všechno. Odejmi ode mě tento kalich! Ať se však nestane má vůle, ale tvá.“ – Marek 14:34-36 (B21)

Ježíš, když umíral, tak věděl, že bude dobře, věděl, že bude vzkříšený a že je to i cesta jak vysvobodit lidstvo a že to přinese nové království, ale i přesto prožíval úzkost, prožíval žal a smutek. I přesto, že věděl, co se stane, tak projevoval smutek, protože v ten den ho to bolelo, v tento den se trápil. To, že budoucnost bude lepší neznamena, že nemůžeme v aktuální a konkrétní situaci projevit žal a smutek.

„Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil? Proč jsi tak daleko od mé záchrany, daleko od slov mého sténání? Celé dny volám, Bože můj, ty se však nehlásíš, ani za noci nemohu najít klid.“ – Žalm 22:2-3 (B21)

Velikost Ježíšova utrpení dává velikost nedělnímu vítězství. Kdybychom nepotřebovali lamentovat, tak bychom nepotřebovali zachránit, nepotřebovali bychom naději, protože k čemu nám je naděje, když víme, jak to dopadne a víme, že všechno nám vyjde a všechno bude dobré. Naději potřebujeme právě ve chvílích, kdy jediné, co nám zbývá je lamentace.

Lamentování má smysl, protože směřuje naši mysl k tomu, že potřebujeme kotvu v životě, potřebujeme naději. Lamentace není beznaděj. Někdy to tak vypadá, ale není to tak. Lamentace je upřímné a přirozené odhalení našich emocí.

Když máme naději, tak máme o to větší důvod k tomu křičet a projevovat emoce, protože pokud bychom ji neměli, tak by nějaký projev emoci, žalu, smutku a svěřování se Bohu nemělo ani smysl. Právě v naději se můžeme obrátit na Boha a svěřit mu, co nás trápí.

Žalm 22 sice začíná slovy „Proč jsi mě opustil“, ale žalmista David v průběhu psaní mění tón. Přechází z molu do duru, z negativního do pozitivního tónu. Ziskává naději. Ve verši 22 píše: „...Tys mi odpověděl.“ (CSP)

PRAKTICKÁ VÝZVA

Přemýšlej nad tím, jaké věci tě vedou k lamentování a zkus to nezahodit hned pryč, ale dej tomu prostor a zkus lamentovat, svěř své emoce a zkus najít pravou naději ve svém životě. Je mnoho žalmů, které lamentování mohou podpořit, zkus si najít ten svůj, zkus si najít svou vlastní lamentaci (Žalmy komunitní: 12; 44; 60; 74; 79; 80; 85; 86; 90, individuální Žalmy: 3; 6; 13; 22; 25; 28; 31; 56; 57; 71; 77; 86; 142). V tento den zkus neutíkat od své bolesti, protože je to jednodušší, ale zkus otevřít své srdce a dát prostor smutku a tomu, co tě trápí. Ale nezůstávej tam. Žalmy nám otevírají srdce, pomáhají k lamentaci, ale zároveň nás směřují na naději, kterou máme, a o kterou se můžeme opřít.

Poznámky:

PRŮVODCE VELKOU NOCÍ – SOBOTA

Děkujeme, že jste si poslechli podcast Průvodce Velkou nocí – Sobota.

Velikonoční sobota je ticho, je to vakuum mezi dvěma událostmi, kdy lidé tehdejší doby mají více otázek než odpovědi, možná dokonce ani nemají žádné otázky.

My dnes víme, jak tento příběh končí, víme, že přijde vzkříšení, máme naději, ale učedníci Petr, Jan viděli, jak Ježíš zemřel. Ježíš, který byl Mesiášem byl mrtvý a mrtvý Mesiáš přece nemůže být Mesiáš, mrtvý Mesiáš znamená konec příběhu.

Pro ně sobota není moment čekání, nejpravděpodobněji ji prožívali ve strachu z toho, že i je zabijí, byl to pro ně moment beznaděje a bezmoci. Ježíš byl mrtvý, a to bylo realita v sobotní den pro jeho učedníky.

Pokud by ale podstata křesťanství bylo pouze Ježíšovo učení, tak sobota by nebyl důvod pro smutek a beznaděj, mohli by si říct, že Ježíše zabili, ale měl spoustu dobrých myšlenek, které můžou dál aplikovat v životě.

Stejně i Martin Luther King, když bojoval za rovnoprávnost černochů v Americe, zabili ho a popravili veřejně, tak jeho myšlenky nezahynuly, lidé za ně dál bojovali, dokonce i horlivěji.

To, co vidíme v sobotu v tomto příběhu, ale nepředstavuje lidi, kteří si řeknou nevadí, že Ježíše zabili, protože učení zůstává, jsou to lidi, kteří truchlí, když Ježíše zabili, protože On byl celou pointou křesťanství, bez Ježíše nebylo křesťanství, s Ježíšem bylo křesťanství.

Sobota je očekávání na to, co přijde, možná i frustrace z toho, že se stalo něco, s čím jsme nepočítali, a právě ve spojení s Boží svrchovaností v tom celém příběhu se stává tou největší a nejsilnější částí tohoto příběhu. Takovou „sobotou“ pro nás můžou být nejrůznější životní situace, např. nemoci, smrt někoho blízkého, ale i covid pandemie nebo válka na Ukrajině (editování v březnu 2022). Stejně jako učedníci očekávali v sobotu na to, co se stane, tak i my očekáváme na to, kdy skončí karanténa, kdy skončí válka...

Každý z nás i dnes má nějaké chvíle, momenty, kdy zažívá takovou sobotu a klade si otázku, co pak přijde, když v to, v co doufá „zemře“. Právě v těchto chvílích vzniká největší prostor na to, že Bůh něco udělá v našich životech, co potom použije jako naše největší svědectví.

I když učedníci nevěděli, že přijde neděle a vzkříšení, zůstali spolu, měli strach, ale byli spolu a drželi se toho. Tady se projevuje znovu důležitost komunity a toho, jak moc potřebujeme lidi kolem sebe. Komunita je klíčová po celou dobu Velikonočního příběhu ale i celkově v našich životech.

Učedníci byli vystrašení a schovaní v „sobotu“, protože si mysleli, že je konec a jejich naděje umírala. My ale víme, že když přijde nějaká „sobota“, dřív nebo později přijde i „neděle“. My máme naději a očekávání, což učedníci neměli.

PRAKTICKÁ VÝZVA

Ve chvílích jako je tato sobota, zkusme si připomínat to, co nám přislíbil Ježíš, čti si Bibli. Stejně tak, jako když učedníkům, říkal, co se stane, ale oni to nepochopili a pak tu sobotu prožili ve strachu, tak zkusme my takovou sobotu neprožívat ve strachu, ale prožívat ji s jistotou, že máme mocného Boha.

Poznámky:

PRŮVODCE VELKOU NOCÍ – NEDĚLE

Děkujeme, že jste si poslechli podcast Průvodce Velkou nocí– Neděle.

V neděli prožíváme radost, radost ze vzkříšení.

Vzkříšení je pro nás velmi neuchopitelné. Lidi, kteří nejsou věřící často respektují spoustu věci ohledně křesťanství, ale vzkříšení vnímají jako bláznovství.

Největším argumentem pro vzkříšení je fakt, že na konci 1. století pořád existuje církve, i když nemají tištěné Bible, nemají instituci, nemají peníze a jediné, co živí církve je vzkříšení Ježíše. Muselo se něco velkého stát, aby lidé chodili po ulici, hlásali evangelium a riskovali tak své životy.

Srdcem křesťanství je právě tato událost – vzkříšení.

Jaký je význam vzkříšení?

Většina křesťanů řekne, že smysl Ježíšovy smrti a následně jeho vzkříšení je odpuštění hříchů, z toho důvodu musel zemřít. Ale je to doopravdy tak jednoduché a černobílé?

Ježíš odpouštěl hříchy už předtím, než zemřel. Farizeje vytáčelo na Ježíši právě to, že odpouštěl hříchy. Kladli si otázku, kdo si myslí, že je, že odpouští hříchy, když je odpouštět může jen Bůh.

„Když jim Ježíš zvěstoval Boží poselství, chtěli se k němu dostat čtyři muži, kteří nesli na nosítkách ochrnutého člověka. Protože se k němu nemohli prodat zástupem, vystoupili po vnějším schodišti na plochu střechu domu, tu rozebrali a spustili lehátko s ochrnutým přímo před Ježíše. Když viděl, jak ti muži bezvýhradně věří v jeho pomoc, řekl nemocnému: „Synu, tvé hříchy jsou ti odpuštěny.“ Sedělo tam také několik učitelů zákona a ti se mezi sebou začali domlouvat: „Slyšeli jste, co ten člověk řekl? To je přece rouhání! On si snad o sobě myslí, že je Bohem! Vždyť jedině Bůh může odpouštět hříchy.“ – Marek 2:3-7 (B21)

Jom kipur - den smíření, židovský svátek, kdy všechny hříchy Izraele jsou odpuštěny, Židé obětovali kozly, modlili se a prosili o odpuštění. Dávalo by smysl, kdyby si Ježíš vybral tento svátek k tak velké události jako je jeho vzkříšení a tím zdůraznil důležitost a význam jeho smrti. Ale Ježíš si záměrně vybral jiný svátek a to Paschu, což je den, ve kterém židé slaví osvobození, záchranu z Egypta a stávají se Božím lidem.

I Pavel píše o hříchu ne jako o něčem, co je třeba odpustit, ale jako něco, z čeho je potřeba vysvobodit. Je to něco, co je v nás, co nás ničí a potřebujeme od toho vysvobodit, potřebujeme zachránit.

„Nenechte proto ve svých smrtelných tělech vládnout hřích, nepodléhejte jeho žádostem. Svě údy už nevydávejte hříchu, ale jako zmrtvýchvstalí vydejte sami sebe i své údy Bohu za nástroje spravedlnosti! Hřích u nebude vaším pánem, protože nejste pod Zákonem, ale pod milostí.“ – Římanům 6:12-14 (B21)

Na Velkou noc se Ježíš stal nejen někým, kdo nás smíří s Bohem, ale stal se taky vítězem, vítězí nad temnem v našich životech.

Lidi viděli Ježíše vzkříšeného, což mělo pro ně obrovský význam. Měli nějakou teorii o tom, co bude po smrti, ale to, co je vyhnalo do ulic bylo právě to, že už věděli, jak to doopravdy je a že smrti jejich život nekončí. A nejen to. Smrt nemá konečné slovo v jakémkoliv podobě, ať už se jedná i o smrt ekonomickou, vztahovou, kariéru, psychologickou, tak žádná těchto smrtí nemá poslední slovo v našich životech, protože Bůh, který tou stejnou mocí, kterou vzkřísil Ježíše jedná i v našich životech a ničí důsledky smrti. Vzkříšení Ježíše je ochutnávkou toho, co Bůh dělá už teď a co v plnosti udělá jednoho dne.

Pokud Pascha je prvním krokem, kdy se ustanovuje izraelský lid, když byl osvobozen z Egypta, tak zároveň Ježíš svou smrtí a vzkříšením ustanovuje nový Boží lid a církve, a ne církve jako instituci, ale církve jako tělo. Ustanovuje svoje království, které je úplně jiné než to lidské království, které drží svou moc násilím, manipulací a penězi. Ježíš to dělá láskou a pozváním, ne obsazením, ne vojenskou silou. Ježíš obsazuje svět láskou.

PRAKTICKÁ VÝZVA

Dnes si připomeň, v čem spočívá tvoje největší naděje. Připomeň si ji a těš se z ní a oslavuj Velký Den! Zároveň můžeš přemýšlet nad tím, ve kterých oblastech tvého života potřebuješ nový život, kde potřebuješ „vzkřísit“, zkus tyto oblasti pojmenovat.

Poznámky:

PRŮVODCE VELKOU NOCÍ – PONDĚLÍ

Děkujeme, že jste si poslechli podcast Průvodce Velkou nocí – Pondělí.

V pondělí můžeme mluvit o nových návycích, tak jako učedníci, kteří prožili čtvrtek, pátek, sobotu i neděli, tak pondělí pro ně bylo novým dnem, novým začátkem, novým životem.

Nový začátek, nový život s Ježíšem často znamená taky změny v životě.

Jaké změny zažili Janči s Josem?

Jančeho zážitky a zkušenosti:

- Jančeho kamarád po tom, co uvěřil a začal tak taky žít, se změnil, ale ne nijak nápadně. Lidé okolo něj si postupně začali všimnout změn a říkali mu, že je jako jiný člověk, což mysleli pozitivně. Změny mohou být malé, nenápadné, ale lidi okolo nás si jich budou všimnout. Pokud žijeme život víry, měli bychom žít takové životy, které ve své podstatě vyvolávají v lidech okolo nás otázku, proč jsme takoví.
- Janči prožíval v životě velikonoční pátek a sobotu, zažíval frustraci a lamentaci nad tím, kdo je jako člověk. Právě v tom našel svou naději v Ježíši. Našel naději v tom, že Bůh ho nesoudí za to, jaký podává výkon, zda je dost dobrý, zda splňuje nějaký etický standard, ale přes Ježíše mu Bůh dává milost do života a ta milost mu způsobila obrovskou radost a úlevu. To byla brutální změna v životě Jančeho.

Jose zase řešil tyto dvě velké otázky:

- Ve svých čtrnácti letech vnímal Boha jako někoho, kdo dává dobrým lidem dobré věci a zlým lidem špatné věci. Jeho rodiče se rozvedli a jeho otec jako nevěřící se měl po rozvodu velmi dobře, za to jeho mamka, která byla věřící, sloužila v církvi se měla mizerně. Tehdy to Josemu nedávalo vůbec smysl. Klíčovým momentem bylo, když si uvědomil a pochopil tu Ježíšovou milost, která i zlým lidem dává. Ježíšova milost není vyhrazená pouze pro dobré lidi, ale je tady pro všechny.
- Další velkou otázkou byla otázka křivdy a odpuštění. I dodnes s tím zápasí, ale v minulosti mu velmi ukřivdil jeho otec. Neuměl mu odpustit a ani to nepovažoval jako něco, co by měl odpouštět. Ve svých devatenácti Jose pochopil, kolik je Bůh schopný odpustit, tak i jako v příběhu z Bible o králi a dlužníkovi (Matouš 18:21-35). Jose si uvědomil, že i jemu bylo odpuštěno tak mnoho, že nemůže neodpustit svému otci. Díky tomuto uvědomění získal nadpřirozenou sílu odpustit něco neodpustitelného.

Když Bůh vstoupí do našeho života, nějak nás to poznamená, nějak nás to změní, nemusí to být nějakým velkým a nápadným způsobem, ale změní nás to.

„Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Staré pominulo – hle, je tu nové!“
– 2 Korintským 5:17(B21)

PRAKTICKÁ VÝZVA

Zkus se zeptat křesťanů kolem sebe, ve svém okolí na jejich zážitky s Bohem, případně se zeptej i na to, jak se změnil jejich život, když se stali křesťany?

Poznámky: